

Hlavní výstupy z workshopu na téma „Analýza současného stavu zapojování veřejnosti do rozhodování“ realizovaného v rámci projektu PAKT

termín	9.3.2015
čas	14:30-16:30
místo	konferenční sál Otevřené zahrady Nadace Partnerství, Údolní 3, Brno
počet účastníků	25
struktura	zástupci měst, obcí a státních institucí - 10 zástupci občanského sektoru - 9 zástupci akademické sféry - 1 další - 5

Průběh:

Na začátku M.Nawrath (Partnerství o.p.s) přivítal přítomné v prostorách Otevřené zahrady. Poté P.Mička (Agora CE) představil projekt a následně i pracovní verzi analýzy občanské participace. V průběhu následující diskuse byly získány zajímavé podněty a zvláště cenné jsou reakce představitelů místní a regionální samosprávy.

Hlavní výstupy – zajímavé podněty pro další práci:

Analýza:

- malé povědomí o participaci na straně veřejné správy a nedůvěra k experimentům (novým postupům)
- chybí vzdělávání ve veřejné správě
- jen omezená zkušenost s participačním rozpočtem (pouze jeden příklad v ČR)
- obecně časová náročnost participačních procesů
- současně probíhá mnoho procesů
- unavenost z participace
- problémy s reprezentativitou a prezentací rozdílných zájmů (lidé na veřejném setkání vs. celé město)
- roztržitost partikulárních zájmů a hrozba zneužití participace
- nedůvěra v odborníky
- i nedůvěra vzájemná (politici-občané-odborníci atd.)
- jak definovat veřejný zájem?
- kde nacházet konsenzus (místní/regionální atd.)
- problém s dlouhodobějším plánováním (lidé nevidí na více než 1-2 roky), které navíc nemůže být svázáno na rozpočet
- dotační tituly mnohdy komplikují participaci

PAKT je projektem koalice nestátních organizací: Agora CE, Centrum pro komunitní práci střední Čechy (CPKP), Partnerství, Zelený kruh a Stiftelsen IdéBanken (Norsko).

- vždy je třeba jasně definovat role (co může a má dělat odborník, konzultant, veřejnost, politik,...)
- snaha omezit participaci právě (následně problémy s naplňováním Aarhuské úmluvy)
- některé NNO své kapacity spíše ztrácejí (např. watchdogové)
- chybí vzdělávání na vysokých školách (metody participace apod.)
- problémy s hodnotitelností výsledků (co s opravdu změnilo, na čem se lidé podíleli). Často problém nesouměřitelnosti.
- chybí společná vize a její naplňování (každý přichází jen s dílčími řešeními, která se vztahují jen k „jeho“ problému)
- včasné načasování vstupu veřejnosti (aby se mohla podílet na zadání)
- klást důraz jako na aktivní participaci, tak i na informování (včasné, srozumitelné,...)

Další výstupy projektu (prohlášení, metodika, standardy,...):

obecně:

- vyjasněnost a znalost rolí (pro všechny účastníky)
- jaká je role veřejné správy (facilitátor, jeden z účastníků, rozhodovatel,...)
- někdy nemusí být snaha a ochota se dohodnout
- problém s proporcionalitou a reprezentativitou zájmů
- politik se snaží naplňovat volební program
- důraz na roli úředníka – měl by být odborníkem na participaci (znát metody, postupy atd.) a být schopen ji realizovat
- participace jako nástroj veřejné správy, který ale nenahrazuje volby

k metodice:

- tematické a velikostní rozlišení v rámci metodiky
- zaměřit se již na fázi formulace zadání
- u každého procesu musí být jasně definovaný cíl, širší kontext (včetně „nadřazených“ dokumentů), aktéři, postup v každém kroku atd.
- evaluace efektů participačních procesů
- zaměřit se na zvýšení motivace veřejnosti

k metodám a jejich použití:

- není jednotné místo s kompletními informacemi o participaci (různé příklady, zkušenosti z měst,...)
- možná uvažovat o nástroji průběžného sběru podnětů od veřejnosti
- více využívat radniční media (srozumitelné, včasné a levné šíření info.)
- rozvinout metodickou podporu zavádění participačních nástrojů (zejména těch nových, weby, chytré telefony,...)
- on-line metodika s možností aktualizace
- důraz na maximální zveřejnění dat – open data

PAKT je projektem koalice nestátních organizací: Agora CE, Centrum pro komunitní práci střední Čechy (CPKP), Partnerství, Zelený kruh a Stiftelsen IdéBanken (Norsko).

- nestačí jen popis metody, musí být i příklady jejího využití v ČR (kontakty na realizátory apod.)
- vzdělávání v metodách
- dotazníky a ankety jen jako součást procesů (nepřeceňovat je)
- pro veřejnou správu připravit soutěž/přehlídku zavádění nových nástrojů do praxe (nebo alespoň sdílet kontakty)

PAKT je projektem koalice nestátních organizací: Agora CE, Centrum pro komunitní práci střední Čechy (CPKP), Partnerství, Zelený kruh a Stiftelsen IdéBanken (Norsko).
